

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ

1. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΟΥ ΣΕΝΑΡΙΟΥ

1.1. Τίτλος διδακτικού σεναρίου

Η καθημερινή ζωή και η εκπαίδευση στην αρχαία Αθήνα

1.2. Εμπλεκόμενες γνωστικές περιοχές

Το γνωστικό αντικείμενο του σεναρίου αφορά στο μάθημα της ιστορίας της Δ΄ τάξης του Δημοτικού και συγκεκριμένα στην καθημερινή ζωή της αρχαίας Αθήνας. Τα παιδιά γνωρίζουν συγκεκριμένες πτυχές της ζωής στην κλασική Αθήνα (διατροφή, ένδυση, ψυχαγωγία, εκπαίδευση).

1.3. Τάξεις στις οποίες μπορεί να απευθύνεται

Το παρόν σενάριο μπορεί να υλοποιηθεί από μαθητές της Δ΄ τάξης του Δημοτικού Σχολείου.

1.4. Συμβατότητα με το Α.Π.Σ. και το Δ.Ε.Π.Π.Σ.

Το παρόν σενάριο σχετίζεται άμεσα με τη διδασκαλία συγκεκριμένου κεφαλαίου της σχολικής ιστορίας της Δ΄ Τάξης (22^ο κεφ. Βιβλίο Μαθητή). Το σενάριο είναι συμβατό με το Α.Π.Σ και το Δ.Ε.Π.Π.Σ. Όπως γνωρίζουμε, σκοπός του μαθήματος της ιστορίας είναι η ανάγκη να κατανοούν οι μαθητές ιστορικούς όρους και ιστορικές έννοιες, να τις συσχετίζουν και να καταλήγουν σε δυνητικές γενικεύσεις (ΑΠΣ-ΔΕΠΠΣ, 2003: 184-188). Ειδικότερα, πληροφορούνται για τον τρόπο ζωής των κατοίκων της αρχαίας Αθήνας, για το πώς ήταν χτισμένα τα σπίτια τους, για την ενδυμασία, για τη διατροφή, για τις δημόσιες γιορτές, γνωρίζουν τη θέση της γυναίκας στην Αθήνα της κλασικής εποχής και αντλούν πληροφορίες για την εκπαίδευση των νέων στην αρχαία Αθήνα. Μελετώντας λοιπόν την καθημερινή ζωή στην αρχαία Αθήνα, οικοδομούν αξίες, στάσεις και συμπεριφορές που να είναι αποδεκτές και εφαρμόσιμες στη σημερινή πραγματικότητα.

1.5. Οργάνωση της διδασκαλίας & απαιτούμενη υλικοτεχνική

υποδομή

Οργάνωση της Διδασκαλίας

ΕΚΠΑΙΔΕΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ: «Η καθημερινή ζωή και η εκπαίδευση στην αρχαία Αθήνα»

Το παρόν σενάριο πραγματοποιείται στην αίθουσα διδασκαλίας του σχολείου. Επιπλέον, κάποιες δραστηριότητες προβλέπεται να γίνουν και στην αίθουσα των υπολογιστών. Τα παιδιά της τάξης είναι χωρισμένα σε 4 ομάδες των τεσσάρων περίπου παιδιών ανά ομάδα. Οι ομάδες είναι ανομοιογενείς. Ο χωρισμός των ομάδων γίνεται από το δάσκαλο σε συνεργασία με τους μαθητές. Στις ομάδες ανατίθεται κάθε φορά η ίδια εργασία.

Γνωστικά Προαπαιτούμενα

Το παρόν σενάριο αποτελεί εμπέδωση της ήδη διδαχθείσας ύλης πάνω στη συγκεκριμένη ενότητα του αναλυτικού προγράμματος καθώς και επέκτασή της με τη βοήθεια των Τ.Π.Ε.

Απαιτούμενη Υλικοτεχνική Υποδομή

- Φύλλα εργασίας (βλ. παρακάτω, στο τέλος του σεναρίου).
- Λογισμικά:
 1. λογισμικό εννοιολογικής χαρτογράφησης (Inspiration).
 2. λογισμικό καθοδήγησης και διδασκαλίας («Δημόσιος και Ιδιωτικός βίος»).
 3. λογισμικό δημιουργίας σταυρόλεξου (hot potatoes).

4. λογισμικό power point

- Έντυπες πηγές (βιβλίο μαθητή-δασκάλου).
- Ηλεκτρονικές πηγές (<http://culture.gr>, <http://youtube.gr> και <http://ime.gr>).

1.6. Διδακτικοί Στόχοι

Οι μαθητές επιδιώκεται:

A. Ως προς το γνωστικό αντικείμενο:

- Να πληροφορηθούν για την καθημερινή ζωή στην αρχαία Αθήνα.
- Να μάθουν για την αρχιτεκτονική των σπιτιών, για τους χώρους που χρησιμοποιούσαν άντρες και γυναίκες, για τη διατροφή, την ενδυμασία, τις πανελλήνιες και αθηναϊκές γιορτές, την εκπαίδευση.
- Να γνωρίσουν τη θέση της γυναίκας στην Αθήνα της κλασικής εποχής.
- Να αναπαριστούν έννοιες που σχετίζονται με την καθημερινή ζωή στην Αθήνα και τις σχέσεις μεταξύ αυτών των εννοιών.

B. Ως προς τη χρήση των νέων τεχνολογιών:

- Να αντλούν πληροφορίες μέσα από το λογισμικό καθοδήγησης και διδασκαλίας «Δημόσιος και ιδιωτικός βίος», να ανακαλύπτουν τη γνώση μέσα από αυτές και να επιλέγουν τις κατάλληλες για να απαντούν στις εργασίες των φύλλων εργασίας.
- Να ασκηθούν στη βασική χρήση του επεξεργαστή κειμένου.
- Να είναι ικανοί να δημιουργούν ένα σταυρόλεξο με ψηφιακά μέσα.

Γ. Ως προς τη μαθησιακή διαδικασία:

- Να περάσουν από την παθητική συμμετοχή της δασκαλοκεντρικής διδασκαλίας στην ενεργητική συμμετοχή της μαθητοκεντρικής διδασκαλίας, επικοινωνώντας μεταξύ τους.
- Να οικοδομήσουν τη γνώση με τρόπο διερευνητικό, συλλέγοντας πληροφορίες και εντάσσοντάς τις μέσα σ' ένα περιβάλλον αυθεντικών καταστάσεων.
- Να ασκηθούν στην ομαδοσυνεργατική μάθηση για την επίτευξη του στόχου τους, στην ανάληψη πρωτοβουλιών και στην ανάπτυξη δημιουργικής και κριτικής σκέψης.

1.7. Εκτιμώμενη διάρκεια

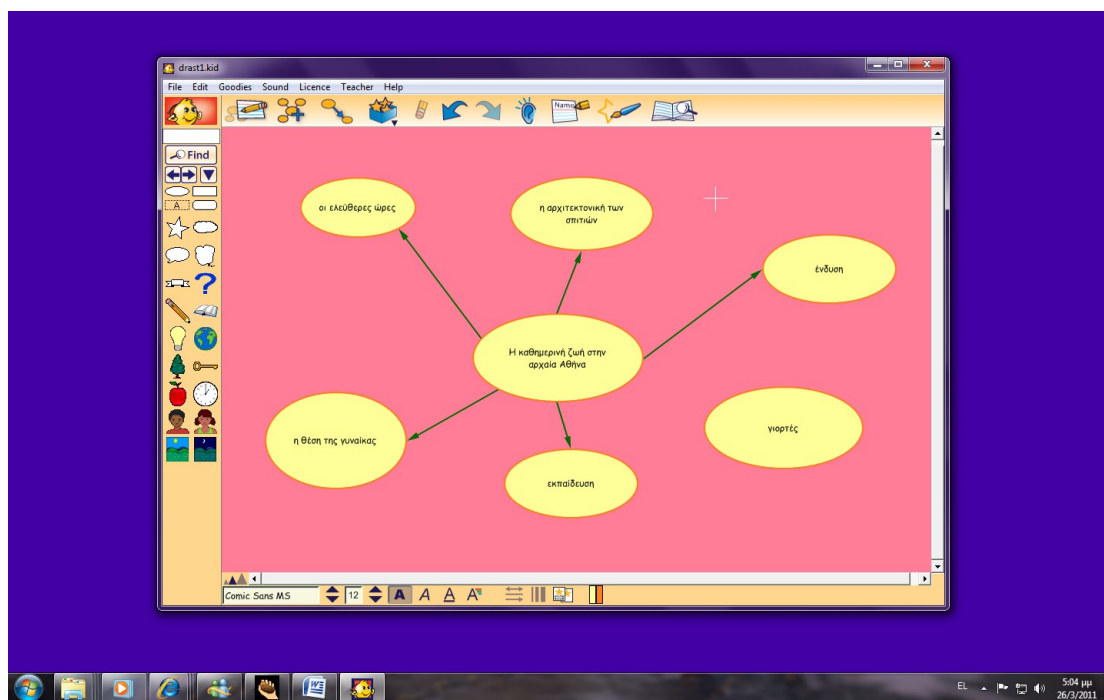
6 διδακτικές ώρες, στα πλαίσια της Ευέλικτης Ζώνης.

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

A. 1η και 2^η διδακτική ώρα

Τα παιδιά της κάθε ομάδας συζητούν για το θέμα που πρόκειται να μελετήσουν. Επίσης, καταγράφουν τις ιδέες και τα ερωτήματα που θα τους απασχολήσουν. Χρησιμοποιούν σε αυτή τη φάση το Βιβλίο του Μαθητή, κυρίως ως προκαταβολικό οργανωτή. Στη συνέχεια, δημιουργούν έναν εννοιολογικό χάρτη όπου η κεντρική έννοια είναι «Η καθημερινή ζωή στην αρχαία Αθήνα». Οι επιμέρους έννοιες που μπορεί να σχετίζονται με την κεντρική είναι ενδεικτικά: η αρχιτεκτονική, η ενδυμασία, η διατροφή, οι γιορτές, η εκπαίδευση κλπ. Για τη δημιουργία του εννοιολογικού χάρτη θα χρησιμοποιηθεί το ανοιχτό λογισμικό **Kidspiration**.

ΕΚΠΑΙΔΕΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ: «Η καθημερινή ζωή και η εκπαίδευση στην αρχαία Αθήνα»

Στη συνέχεια η εκπαιδευτικός επισκέπτεται τις ηλεκτρονικές πηγές που είναι διαθέσιμες και υποδεικνύονται από το Βιβλίο του Δασκάλου(<http://culture.gr> και <http://ime.gr>).

3^η και 4^η διδακτική ώρα

Οι διδακτικές αυτές ώρες θα διεξαχθούν στην αίθουσα υπολογιστών του σχολείου. Με την υπόδειξη της εκπαιδευτικού, οι μαθητές ανατρέχουν στο λογισμικό «Δημόσιος και Ιδιωτικός βίος», με σκοπό να περιηγηθούν στην κατοικία- έπιπλα-σκεύη καθώς και στην οικογενειακή ζωή, να παρατηρήσουν πώς ήταν χτισμένα τα σπίτια, τα σκεύη που χρησιμοποιούσαν οι αρχαίοι Αθηναίοι και πώς διαφοροποιούνταν οι χώροι που χρησιμοποιούσαν οι άνδρες και οι γυναίκες.

ΕΚΠΑΙΔΕΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ: «Η καθημερινή ζωή και η εκπαίδευση στην αρχαία Αθήνα»

Κατόπιν, τα παιδιά κάνοντας χρήση του λογισμικού «Δημόσιος και Ιδιωτικός βίος», διακρίνουν τα είδη των γευμάτων στην αρχαία Αθήνα καθώς και τι περιλαμβάνει το καθένα. Επίσης, διακρίνουν τα είδη ένδυσης και τα κοσμήματα που χρησιμοποιούνταν εκείνη την εποχή.

Έπειτα, οι μαθητές με τη βοήθεια του λογισμικού «Δημόσιος και Ιδιωτικός βίος» μελετούν το χαρακτήρα που είχαν οι γιορτές καθώς και το τι περιλάμβαναν. Επίσης ταξινομούν τις πανελλήνιες και τις αθηναϊκές γιορτές και καταγράφουν προς τιμή ποιου θεού γίνονταν.

Στη συνέχεια της διδακτικής ώρας, μέσα από το λογισμικό «Δημόσιος και Ιδιωτικός βίος», ανακαλύπτουν το ρόλο που έπαιξε η μουσική στη ζωή των μικρών Αθηναίων. Διαχωρίζουν το ρόλο του παιδαγωγού από αυτόν του γραμματιστή και συζητούν για τα τέσσερα βασικά μαθήματα που διδάσκονταν.

Σε αυτή τη φάση, η εκπαιδευτικός δίνει σε όλους τους μαθητές και τις μαθήτριες να συμπληρώσουν το παρακάτω φύλλο εργασίας. Με αυτόν τον τρόπο διαπιστώνει τη γνώση που μέχρι εδώ έχει οικοδομηθεί από τα παιδιά.

ΦΥΛΛΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Πώς περνούσαν τις ελεύθερες ώρες τους οι Αθηναίοι;
Πώς ήταν χτισμένα τα σπίτια;
Τι έπιπλα χρησιμοποιούσαν;
Τι σκεύη χρησιμοποιούσαν και από τι υλικό ήταν φτιαγμένα;
Τι έτρωγαν;
Τι ήταν ο ανδρώνας και τι ο γυναικωνίτης;
Ποιες γιορτές είχαν οι Αθηναίοι;
Ποια ήταν η εκπαίδευση των παιδιών;

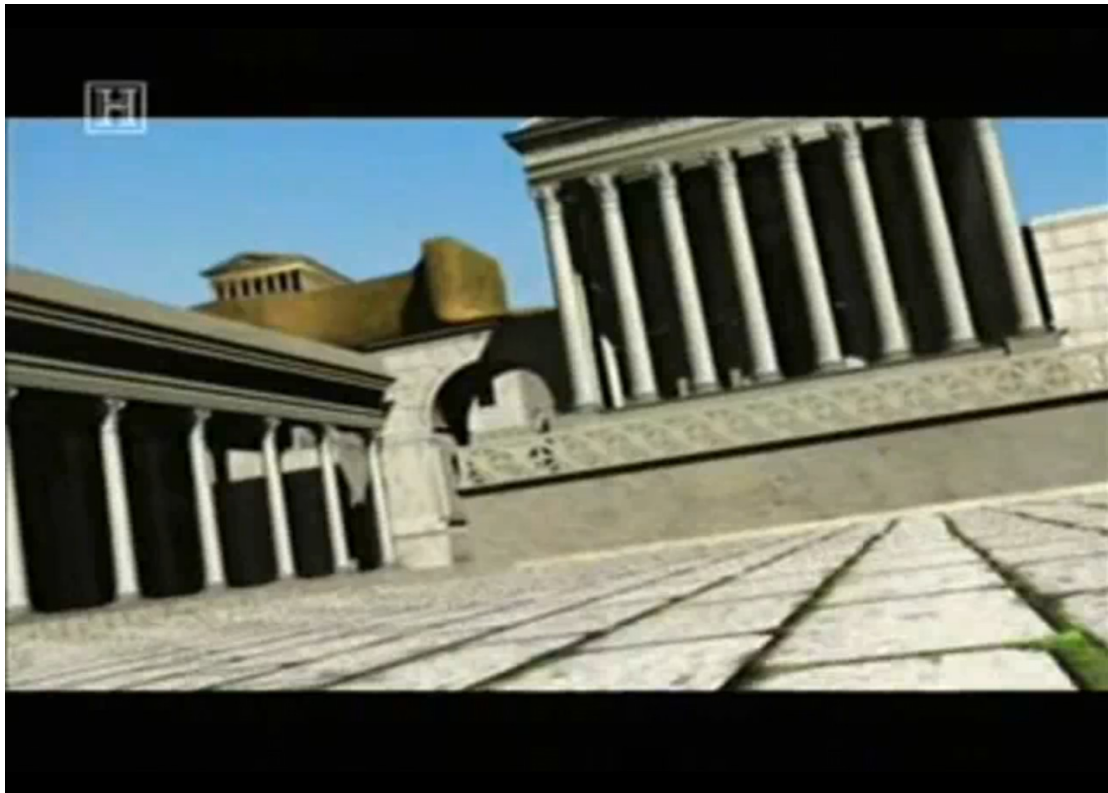
5^η και 6^η διδακτική ώρα

Περιήγηση στην αρχαία Αθήνα μέσα από το διαδίκτυο. Με την υπόδειξη της εκπαιδευτικού, οι μαθητές και οι μαθήτριες καλούνται να χρησιμοποιήσουν την ηλεκτρονική πηγή www.youtube.com για να βρουν σχετικά βίντεο με θέμα τη ζωή στην αρχαία Αθήνα. Στη συνέχεια, τα

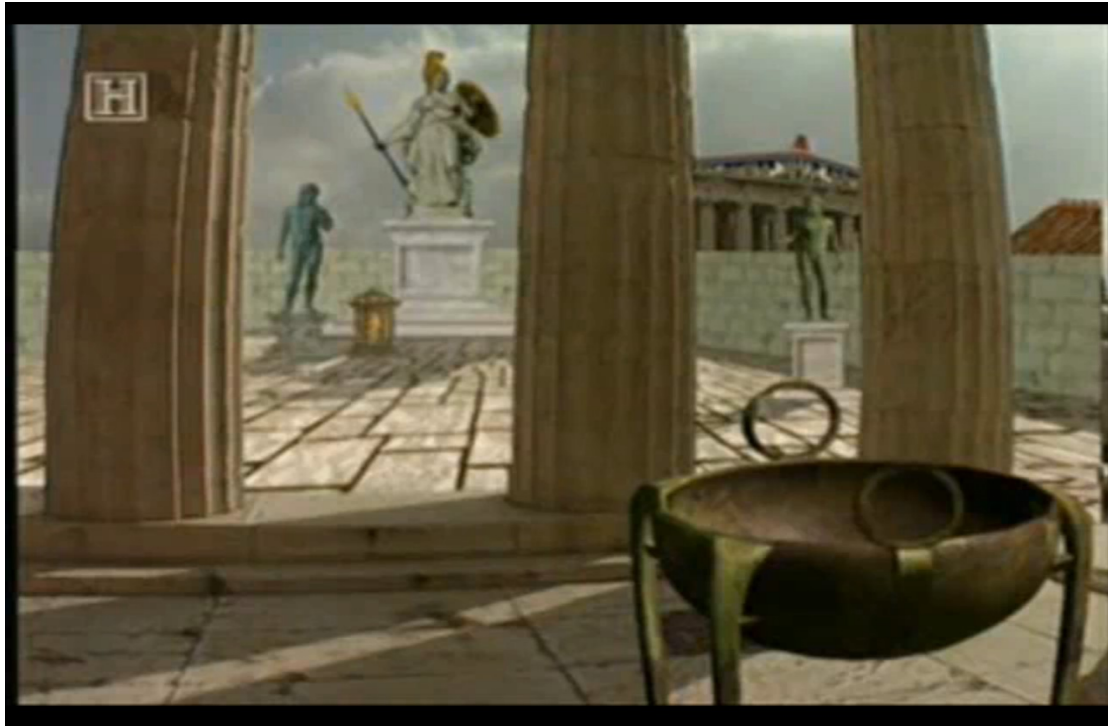
ΕΚΠΑΙΔΕΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ: «Η καθημερινή ζωή και η εκπαίδευση στην αρχαία Αθήνα»

παιδιά παρακολουθούν τα σχετικά βίντεο και τους ζητείται να καταγράψουν απορίες, ιδέες και απόψεις σχετικά με το περιεχόμενο αυτών που θα παρακολουθήσουν.

A) <http://www.youtube.com/watch?v=QToq7yaqMUk&feature=related>

B) http://www.youtube.com/watch?v=Un_KatntEYU&feature=related

Γ) <http://www.youtube.com/watch?v=MWPZKG70fYU&feature=related>

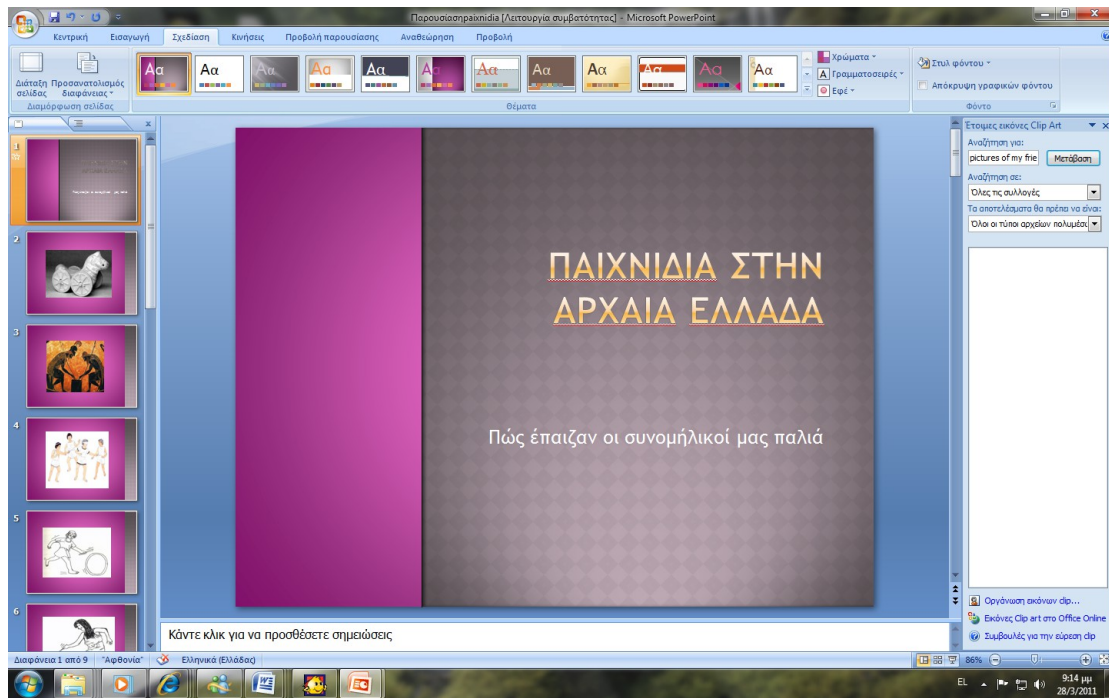

Power point

Στη συνέχεια όλες οι ομάδες των παιδιών συνεργάζεται για να δημιουργήσει ένα Power point με εικόνες παιχνιδιών που έπαιζαν τα παιδιά στην αρχαία Ελλάδα και οι οποίες υπάρχουν στο διαδίκτυο και συγκεκριμένα στο Google στην κατηγορία αναζήτησης «Εικόνες».

Με την καθοδήγηση της εκπαιδευτικού, συλλέγονται, κατονομάζονται και εξηγούνται παιχνίδια που έπαιζαν τα παιδιά στην αρχαία Ελλάδα, όπως: το άθυρμα, ένα αλογάκι πάνω σε ρόδες, η ίυγξ ή μυρμηκολόγος, παιχνίδι που παιζόταν κυρίως από τα κορίτσια, η χαλκή μυία ή χρυσόμυγα, παιχνίδι που μοιάζει με τη σημερινή τυφλόμυγα, ένα είδος τυχερών παιγνίων κλπ.

ΕΚΠΑΙΔΕΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ: «Η καθημερινή ζωή και η εκπαίδευση στην αρχαία Αθήνα»

Για τη σύνοψη των πληροφοριών, θα δημιουργηθεί ένα σχεδιάγραμμα με τη βοήθεια του ανοιχτού λογισμικού **Kidspiration**. Το σχεδιάγραμμα αυτό αποτελεί και ένα είδος εννοιολογικού χάρτη, που μας δίνει τη δυνατότητα να αξιολογήσουμε την εμπέδωση κάποιων πληροφοριών.

ΕΚΠΑΙΔΕΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ: «Η καθημερινή ζωή και η εκπαίδευση στην αρχαία Αθήνα»

αρχαία Αθήνα.kid

File Edit Goodies Sound Licence Teacher Help

Find

Μια ματιά στο παρεθόν
1. Χρησιμοποίησε λέξεις και εικόνες για να περιγράψεις την αρχαία Αθήνα.
2. Γράψε μια πρόταση για κάθε ιδέα.

ελεύθερος χρόνος, θέση της γυναίκας

καθημερινή ζωή

αρχαία Αθήνα

πολιτισμός, τέχνες

εκπαίδευση

Comic Sans MS 14

5:52 μμ 26/3/2011